

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 5Co/108/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8819200545
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 02. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Gabriela Világiová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2020:8819200545.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Gabriely Világiovej a členov senátu JUDr. Zlady Simkovej a JUDr. Karola Krochtu v spore žalobcu. Intrum Slovakia s.r.o., so sídlom Mýtna 48, 811 07 Bratislava - mestská časť Staré Mesto, IČO: 35 831 154. zastúpený JUDr. Ján Šoltés, advokát. Mýtna 48, 811 07 Bratislava - mestská časť Staré Mesto, IČO: 37 927 795, proti žalovanému Z. R., nar. XX.XX.XXXX, bytom H. XXX/XX, K. S., štátny občan Slovenskej republiky, o zaplatenie 2.006,10 Eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Vranov nad Topľou č.k. 7Csp/21/2019-71 zo dňa 20.06.2019 takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok v jeho napadnutej časti, t.j. vo výroku o zamietnutí žaloby v prevyšujúcej časti a vo výroku o trovách konania.

Stranám sporu náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 1.473,14 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne od 03.05.2016 do zaplatenia a to všetko sa mu povoľuje splácať v mesačných splátkach po 70,- Eur mesačne, počnúc mesiacom, ktorý nasleduje po právoplatnosti tohto rozsudku, vždy do 25. dňa toho ktorého mesiaca, pod následkom straty výhody splátok. V prevyšujúcej časti žalobu zamietol. Vyslovil, že žalovaný je povinný nahradiť žalobcovi trovy konania v rozsahu 46 % s tým, že o výške tejto náhrady rozhodne osobitným uznesením po právoplatnosti tohto rozhodnutia.

2. Právne odôvodnil svoje rozhodnutie súd prvej inštancie ustanovením § 261 ods. 6 písm. d/ a § 497 Obchodného zákonníka, ustanovením § 1 ods. 2, § 2 písm. a/, b/, § 9 ods. 2, § 11 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov, ustanovením § 52 ods. 1 a 2, § 53 ods. 1, 2, 3 a 5, § 54 ods. 1 a 2, § 517 ods. 1 a 2, a § 566 ods. 2 Občianskeho zákonníka.

3. Súd prvej inštancie konštatoval, že z vykonaného dokazovania mal za preukázané, že právny predchodca žalobcu a žalovaný uzavreli dňa 02.03.2015 zmluvu o spotrebiteľskom úvere, na základe ktorej sa pôvodný žalobca zaviazal poskytnúť žalovanému pôžičku vo výške 2.000,- Eur a ktorú sa žalovaný zaviazal splatiť v 60 mesačných splátkach po 58,54 Eur, pri celkových nákladoch spotrebiteľa vo výške 1.512,40 Eur, pri úrokovej sadzbe 27,90 % ročne, RPMN vo výške 27,90 % a priemernej hodnote RPMN vo výške 18,34 %. Termín konečnej splatnosti je v zmluve uvedený ako 3/2020. Tieto skutočnosti neboli ani zo strany žalovaného popreté. Na úver uhradil žalovaný spolu sumu 526,86 Eur. Súd prvej inštancie však považoval niektoré ustanovenia za sporné.

4. V prvom rade sa súd prvej inštancie zaoberal výškou dohodnutého úroku z úveru, ktorého výška v danom prípade predstavovala 27,90 % ročne. Z internetovej stránky NBS súd preveroval úrokové miery podobného úveru v bankách a zistil, že pri spotrebiteľskom úvere so splatnosťou od 1 do 5 rokov v marci

2015 činil úrok 12,33 % p.a. Z toho je zrejmé, že ročná sadzba úroku dohodnutého medzi účastníkmi v danom prípade viac ako dvojnásobne prevyšuje mieru úrokov poskytovaných v tomto období bankami. 5. Dohoda o výške úrokov musí byť v súlade s § 39 Občianskeho zákonníka, teda nesmie sa priečiť dobrým mravom, inak je právny úkon absolútne neplatný. O takýto stav pôjde vtedy, ak dohodnuté úroky presiahnu mieru úrokov poskytovaných peňažnými ústavmi v čase uzavretia zmluvy (rozhodnutie Najvyššieho súdu SR IMCdo 1/2009 zo dňa 31.07.2009).

6. Podľa ustanovenia § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi.

7. V danom prípade teda ide o neprimerané vysoké úroky, ktoré boli dojednané v rozpore dobrými mravmi, preto je s poukazom na ust. § 39 OZ (Občianskeho zákonníka) zmluva o úvere v časti odplaty neplatným právnym úkonom.

8. Súd prvej inštancie poukázal na rozhodnutia Krajského súdu v Prešove napríklad sp.zn. 3Co/151/2013 zo dňa 25.09.2013, sp.zn. 3Co/114/2014 zo dňa 05.11.2014 a sp.zn. 7Co/220/2014 zo dňa 27.11.2014.

9. Žalobca mal podľa zmluvy poskytnúť žalovanému úver v sume 2.000,- Eur, ktorý sa žalovaný zaviazal splácať za podmienok dohodnutých v zmluve. Z platobnej histórie žalovaného je zrejmé, že žalovaný na poskytnutý splátkový úver nehradil jednotlivé splátky úveru riadne a včas. Na poskytnutý úver uhradil sumu 526,86 Eur. Pre uvedené omeškanie došlo k zosplatneniu úveru dňa 19.04.2016. Súd z vykonaného dokazovania zistil, že dňom zosplatnenia žalovaný neuhradil dlh žalobcovi v celom rozsahu, ale len čiastočne a po zosplatnení žalovaný vykonal tieto úhrady: dňa 21.07.2016 v sume 58,54 Eur. Tieto úhrady súd musel zohľadniť pri určení dlžnej sumy a dňa omeškania. Na poskytnutý čerpaný úver v sume 2.000,- Eur žalovaný uhradil sumu 526,86 Eur. Pri čiastočnom plnení peňažného dlhu sa plnenie dlžníka započítava najprv na istinu a potom na úroky, ak dlžník neurčí inak (§ 566 ods. 2 Občianskeho zákonníka). Preto súd vykonané úhrady započítal na istinu a žalovaný tak dlží žalobcovi sumu 1.473,14 Eur.

10. Pokiaľ ide o požadovaný úrok z omeškania, z dôvodu, že dlžnú sumu žalovaný neuhradil žalobcovi načas, a to ani po zosplatnení, je povinný pre svoje omeškanie žalobcovi uhradiť aj úroky z omeškania. Súd preto priznal úroky z omeškania, avšak iba z priznanej istiny z dôvodov ako je uvedené vyššie odo dňa 03.05.2016, ako to požadoval žalobca, nakoľko je to až doba po zosplatnení úveru. Pokiaľ ide o výšku úroku z omeškania, súd zo svojej úradnej činnosti zistil, že od dňa 03.05.2016 bola základná úroková sadzba európskej * centrálnej banky vo výške 0,00 % a preto výšku úroku z omeškania súd stanovil tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku, t.j. vo výške 5 % ročne. Výrok o trovách konania odôvodnil súd 1. inštancie ustanovením § 251, § 255 ods. 1, 2 a § 262 Civilného sporového poriadku (ďalej C.s.p.).

11. Žalobca mal v konaní úspech v časti, v ktorej súd žalobe vyhovel a teda v časti o zaplatenie 1.473,14 Eur spolu s príslušenstvom, čo predstavuje úspech 73 a neúspech 27 %, čo predstavuje úspech žalovaného a to v časti, v ktorej súd žalobu zamietol. Žalobcovi tak po odpočítaní úspechu žalovaného vznikol nárok na náhradu trov konania v pomere 46 %. Napokon súd prvej inštancie konštatoval, že o výške náhrady trov konania rozhodne po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

12. Proti tomuto rozsudku včas podal odvolanie žalobca a to iba voči výroku, ktorým súd žalobu v prevyšujúcej časti zamietol a v súvisiacom výroku o trovách konania. Navrhol rozsudok súdu prvej inštancie zmeniť tak, že odvolací súd zaviazže žalovaného zaplatiť žalobcovi ešte sumu 532,96 Eur s úrokom z omeškania vo výške 5 % p.a. zo sumy 532,96 Eur od 03.05.2016 do zaplatenia, a to všetko v mesačných splátkach po 70,- Eur mesačne počnúc mesiacom, ktorý nasleduje po právoplatnosti tohto rozsudku, vždy do 25. dňa, toho ktorého mesiaca pod následkom straty výhody splátok. V prípade nezaplatenia, čo i len jednej splátky riadne a včas a prizná žalobcovi nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu. Odvolanie odôvodnil žalobca tým, že súd prvej inštancie nesprávne právne vec posúdil, že dojednaná odplata na poskytnutie spotrebiteľského úveru vo forme zmluvne dojednaného úroku je neprimeraná a v rozpore s dobrými mravmi (ods. 42. až 52. odôvodnenia napadnutého rozsudku). Rozhodnutie súdu prvej inštancie nie je správne. Žalovanému bol poskytnutý úver vo výške 2.000,- Eur, ktorý sa zaviazal vrátiť v 60 pravidelných mesačných splátkach po 58,54 Eur. Navýšenie úveru predstavuje len zmluvne dojednaný úrok vo výške ročnej úrokovej sadzby 27,90 %. Celková čiastka ku ktorej zaplateniu sa žalovaný zaviazal predstavuje 3.512,40 Eur. Celkové náklady spotrebiteľa s úverom predstavujú 1.512,40 Eur. Odplata za poskytnutie spotrebiteľského úveru nachádza svoje vyjadrenie v RPMN vo výške 27,90 % zhodne s dojednanou úrokovou sadzbou nakoľko jedinou odplatou poskytnutého úveru je len zmluvný úrok. Výška primeranej hodnoty RPMN pre úvery vo výške od 1.500,- Eur do 6.500,- Eur, vrátane so splatnosťou od 1 do 5 rokov, zverejnená naposledy v čase uzavretia

úverovej zmluvy Ministerstva financií Slovenskej republiky, v súlade s ustanovením § 21 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. v súhrnných informáciách o údajoch, o novo poskytnutých spotrebiteľských úveroch veriteľmi za 4. štvrťrok 2014, so stavom ku dňu 31.12.2014 predstavovala 18,34 % tak, ako je táto hodnota uvedená v úverovej zmluve. Súdna prax zaujala názor, že postup súdu podľa § 1 Občianskeho zákonníka má miesto len vo výnimočných situáciách, napríklad v prípade šikanózneho výkonu práva účastníkmi zmluvného vzťahu. Korektív dobrých mravov nesmie byť na ujmu princípu právnej istoty a nesmie neprimerane oslabovať subjektívne práva účastníkov vyplývajúce z právnych noriem. Nie výška úrokovej sadzby, ale celková výška odplaty vyjadrená prostredníctvom RPMN je rozhodujúcim faktorom pre ustálenie celkových nákladov spotrebiteľa spojených s úverom. Veličina vyjadrená prostredníctvom RPMN predstavuje celkovú odplatu spojenú s úverom, t.j. navýšenie úveru ktorej je povinný dlžník veriteľovi zaplatiť a tento fakt je rozhodujúci pre ustálenie primeranosti odplaty. Výška dojednanej odplaty za poskytnutie spotrebiteľského úveru v úverovej zmluve vo výške 27,90 % neprevyšuje odplatu obvykle požadovanú na finančnom trhu za spotrebiteľské úvery v obdobných prípadoch podľa ustanovenia § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka platného a účinného v čase uzavretia úverovej zmluvy. Dojednaná odplata v úverovej zmluve vo výške 27,90 % nepresahuje dvakrát váženého priemeru, priemerných hodnôt RPMN za všetky typy spotrebiteľských úverov zverejneného MFSR v súhrnných informáciách o údajoch, o novo poskytnutých spotrebiteľských úveroch veriteľmi za 4. štvrťrok 2014 so stavom ku dňu 31.12.2014 vo výške 14,70 %. A zároveň nepresahuje dvakrát priemernú výšku RPMN zverejnenú ministerstvom financií v súhrnných informáciách o údajoch, o novo poskytnutých spotrebiteľských úveroch veriteľmi za 4. štvrťrok 2014 so stavom ku dňu 31.12.2014 vo výške 18,34 % pre obdobné úvery. Podporne odkázal žalobca na rozhodnutie Krajského súdu v Košiciach pod č.k. 5Co/131/2017-74 zo dňa 25.01.2018 a rozhodnutie Krajského súdu v Košiciach pod č.k. 5Co/298/2017 zo dňa 13.02.2018. Zároveň predložil súhrnné informácie o údajoch, o novo poskytnutých spotrebiteľských úveroch veriteľmi za 4. štvrťrok 2014.

13. Odvolanie žalobcu bolo doručené žalovanému. Vyjadrenie k odvolaniu do spisu zaslané nebolo.

14. Odvolací súd na základe podaného odvolania preskúmal rozsudok súdu prvej inštancie spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo v zmysle zásad uvedených v ustanovení § 379 a nasledujúcich C.s.p. v jeho napadnutej časti, t.j. vo výroku o zamietnutí žaloby v prevyšujúcej časti a vo výroku o trovách konania, bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa ustanovenia § 385 C.s.p. a contrario s tým, že miesto a čas vyhlásenia rozsudku oznámil na úradnej tabuli a na webovej stránke Krajského súdu v Prešove dňa 07.02.2020 a zistil, že odvolanie žalobcu v napadnutej časti nie je dôvodné.

15. Odvolací súd v odvolacom konaní posúdil relevantnosť konkrétnych odvolacích dôvodov v kontexte s namietaným nesprávnym právnym posúdením, to, či súd prvej inštancie na zistený skutkový stav správne, v úplnosti, aplikoval príslušné právne predpisy, či riadne svoje rozhodnutie odôvodnil, to všetko s prihliadnutím na to, že v odôvodnení rozhodnutia nemusí byť daná odpoveď na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní (Ústavný súd Slovenskej republiky II. ÚS 78/05).

16. Súd prvej inštancie v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav a zo zistených skutočností bol vyvodený správny právny záver. Keďže ani v priebehu odvolacieho konania sa na týchto skutkových a právnych zisteniach nič nezmenilo odvolací súd si osvojil náležité a presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia prvoinštančným súdom, na ktoré v plnom rozsahu odkazuje. V odôvodnení rozsudku súd prvej inštancie dostatočným, jasným, zrozumiteľným a výstižným spôsobom vysvetlil, ktoré skutočnosti považoval za preukázané, z akých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil. Podrobným spôsobom objasnil, na základe akých skutočností a na podklade akej právnej úpravy vec právne posúdil.

17. V odvolacom konaní odvolateľ namieta, že rozsudok súdu prvej inštancie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci. Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávne právne posúdenie je chybnou aplikáciou práva na zistený skutkový stav; dochádza k nej vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis, alebo ak súd síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval, alebo ak zo správnych skutkových záveroch vyvodil nesprávne právne závery. Podľa právneho názoru odvolacieho súdu uvedené ho vyššie súd prvej inštancie, pokiaľ ide o zamietnutie žaloby v prevyšujúcej časti, na zistený skutkový stav použil správny právny predpis, ktorý aj správne interpretoval, pričom zo skutkového stavu vyvodil správne právne závery.

18. Odvolací súd má za to, že súd prvej inštancie správne zistil, že uzatvorená zmluva o úvere je zmluvou spotrebiteľskou, keď žalobca vystupuje ako obchodník pri výkone podnikateľskej činnosti a žalovaný ako dlžník z úverovej zmluvy. Preto uvedený vzťah je potrebné posúdiť podľa ustanovení §

52 a nasledujúcich Občianskeho zákonníka, upravujúcich problematiku spotrebiteľských zmlúv a je na mieste aplikovať aj zákon č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch.

19. Odvolací súd zároveň k odvolacím námietkam žalobcu uvádza, že je potrebné rozlišovať medzi inštitútom úrokovej sadzby, teda úrok z úveru a inštitútom RPMN, teda ročná percentuálna miera nákladov. Táto zahŕňa aj poplatky a obdobie splácania. Ide o celkové náklady na úver. Nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z., ani žiadny všeobecne záväzný predpis nijako neobmedzil súdy, aby korigovali neprimerane vysoké úroky, ktoré sú síce zložkou pre výpočet RPMN, no nie sú vyňaté z posudzovania dodržiavania imperatív dobrých mravov zo strany súdu.

20. Úroky dohodnuté pri poskytnutí peňažnej pôžičky predstavujú odplatu (odmenu) za užívanie požičanej istiny. Občiansky zákonník a ani iné právne predpisy výslovne neustanovujú, do akej výšky možno pri peňažnej pôžičke dojednať úroky. Z tejto skutočnosti však nemožno úspešne vyvodzovať, že by výška úrokov závisela len na dohode účastníkov zmluvy o pôžičke a že by teda nepodliehala žiadnemu obmedzeniu. Rovnako aj u dohody o úrokoch pri peňažnej pôžičke totiž platí ustanovenie § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi. Dobrými mravmi v občianskoprávných vzťahoch sa v súdnej praxi rozumie súbor spoločenských, kultúrnych a mravných pravidiel správania, ktorý je vlastný všeobecne uznávaným vzájomným vzťahom medzi ľuďmi a mravným princípom spoločenského poriadku a ktorý v historickom vývoji osvedčil istú nemennosť, vystihujúce podstatné historické tendencie sú zdieľané rozhodujúcou časťou spoločnosti a majú povahu základných noriem. Za dobré mravy sa považuje súhrn etických, všeobecne zachovávaných a uznávaných zásad, ktorých dodržovanie je častokrát zabezpečované aj právnymi normami tak, aby každé správanie bolo v súlade so všeobecnými morálnymi zásadami demokratickej spoločnosti. Nemôžu byť žiadne pochybnosti o tom, že neprimerane vysoké úroky dojednané pri peňažnej pôžičke sú všeobecne považované za odporujúce všeobecne uznávaným pravidlám správania a vzájomným vzťahom medzi ľuďmi a mravným princípom spoločenského poriadku a že teda sú v rozpore s dobrými mravmi. Požiadavka na neprimerané zmluvné úroky súčasne napíňa skutkovú podstatu trestného činu úžery, a to za predpokladu, že ide (má ísť) o plnenie, ktorého hodnota je k hodnote vzájomného plnenia v hrubom nepomere, a že veriteľ pritom zneužije tieseň, neskúsenosť, rozumovú slabosť alebo rozrušenie dlžníka. Dohoda, ktorou boli pri peňažnej pôžičke dojednané neprimerane vysoké úroky, je neplatná (§ 39 Obč. zák.), a to buď pre rozpor so zákonom (ak predstavuje naplnenie skutkovej podstaty trestného činu úžery, prípadne iného trestného činu) alebo pre rozpor s dobrými mravmi (v ostatných prípadoch) (rozsudok Najvyššieho súdu ČR z 15. decembra 2004, sp. zn. 21Cdo/1484/2004).

21. Súdom prvej inštancie bol úrok z úveru, v danom prípade s ročnou úrokovou sadzbou vo výške 27,90 %, vyhodnotený ako v rozpore s dobrými mravmi. Odvolaciemu súdu neprináleží tento úrok upraviť tak, aby zodpovedal zákonnej požiadavke v súlade s dobrými mravmi (rozsudok Súdného dvora Európskej únie C-618/10 Banco Español). Pritom súdy sa už značne kriticky vyjadrili k podobným úrokovým sadzbám (5Cdo 26/11 - 48 %, 3Co 67/2008 Krajský súd v Prešove - 25 %, nemecký BHG v rozsudku z 13.3.1990 AZ XI ZR 252/89 úver s rozdielom 12 percentuálnych bodov oproti priemeru považoval za nemravný...).

22. Žalobca v odvolaní obhajoval úroky za poskytnutý úver s poukazom, že nie sú v rozpore s dobrými mravmi poukazujúc na maximálnu výšku odplaty za spotrebiteľské úvery. Odvolací súd sa stotožňuje s prvoinštančným súdom, že úroková sadzba úveru vo výške 27,90 % ročne je neprimerane vysoká, prevyšuje totiž úroky v bankách o viac ako 100 %.

23. Podľa ustanovenia § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka, výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi.

24. Na kategóriu dobrých mravov treba osobitný dôraz klásť pri spotrebiteľských zmluvách. Pojem dobré mravy Občiansky zákonník nedefinuje. Je tomu tak preto, lebo dobré mravy podliehajú spoločenskému vývoju, ale tiež preto, že vo všetkých jednotlivostiach by bolo ťažké ich vystihnúť. Vo všeobecnosti však možno hovoriť o pravidlách morálneho charakteru všeobecne platných v demokratickej spoločnosti, v ktorej sa uplatňuje a presadzuje vzájomná slušnosť, ohľaduplnosť a vzájomné rešpektovanie. Je to v podstate súhrn určitých etických a kultúrnych pravidiel v spoločnosti všeobecne uznávaných. Činnosť namierenú proti uvedeným pravidlám možno označiť za činnosť proti dobrým mravom.

25. Ustanovenie § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka patrí k právnym normám s relatívne neurčitou hypotézou, t.j. k právnym normám, ktorých hypotéza nie je stanovená priamo právnym predpisom a ktoré tak prenechávajú súdu, aby podľa svojho uváženia v každom jednotlivom prípade sám vymedzil hypotézu právnej normy zo širokého, dopredu neobmedzeného okruhu okolností. Pri posudzovaní, či konanie strany občianskoprávneho vzťahu je v súlade či v rozpore s dobrými mravmi, zákon výslovne

neurčuje z akých hľadísk má súd vychádzať. Rozhodnutie o tom, či sú splnené podmienky pre použitie ustanovenia § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka alebo ustanovenia § 39 Občianskeho zákonníka je vždy potrebné urobiť po starostlivej úvahe, v rámci ktorej musia byť zvážené všetky rozhodujúce okolnosti.

26. Pri dojednaní úrokov koná v súlade s dobrými mravmi len ten veriteľ, ktorý požaduje primeraný úrok bez ohľadu na to, že dlžník uzatvára zmluvu v situácií pre neho nepriaznivej. V súlade s dobrými mravmi je preto také konanie veriteľa, ktorý sa pri poskytnutí peňažných prostriedkov uspokojí, bez ohľadu na to, v akej situácií sa nachádza dlžník, s primeranou výškou odplaty za užívanie poskytnutých finančných prostriedkov a ktorý svoje voľné peňažné prostriedky mieni zhodnotiť obvyklým spôsobom. Nie je možné neprihliadnuť na skutočnosť, že dlžník uzatvára zmluvu a dohodu o úrokoch často práve z dôvodov svojej inak neriešiteľnej finančnej situácie. Nezodpovedá preto všeobecne uznávaným vzťahom medzi ľuďmi, aby dlžník v takejto situácií poskytoval veriteľovi neprimerané až úžernícke úroky. Neprimeranou a preto odporujúcou dobrým mravom je taká výška úrokov, ktorá podstatne presahuje úrokovú mieru v dobe dojednaní obvyklú, určenú najmä s prihliadnutím k úrokovým sadzbám uplatňovaným bankami pri poskytovaní úverov alebo pôžičiek.

27. Možno prisvedčiť konštatovaniu súdu prvej inštancie, že dohoda o výške úrokov musí byť v súlade s § 39 Občianskeho zákonníka, teda sa nesmie priečiť dobrým mravom, inak je právny úkon absolútne neplatný.

28. Hoci maximálna výška úrokov (ako odplaty za užívanie požičanej finančnej čiastky) pri peňažných pôžičkách ani pri úveroch nie je žiadnym právnym predpisom limitovaná a je ponechaná výlučne na dohodu zmluvných strán, nie je neobmedzená. O takýto stav pôjde spravidla vtedy, ak dohodnuté úroky presiahnu mieru úrokov poskytovaných peňažnými ústavmi v čase uzavretia zmluvy (porov. rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vo veci 1MCdo/1/2009 zo dňa 31.07.2009).

29. V danom prípade sa súd prvej inštancie správne zaoberal výškou dohodnutého úroku z úveru, ktorý činí 27,90 % ročne a porovnával ho s úrokmí poskytovanými peňažnými ústavmi v čase uzavretia zmluvy. Odvolací súd sa stotožnil s názorom súdu prvej inštancie, keď dojednaný úrok 27,90 % presahuje uvádzané limity úrokových sadzieb uplatňovaných bankami.

30. Preto odvolací súd má za to, že žalobcom uplatnené odvolacie dôvody nie sú spôsobilé privodiť zmenu, či zrušenie rozsudku súdu prvej inštancie v napadnutej časti.

31. Správne rozhodnutiu súdu prvej inštancie vo veci samej zodpovedá aj súvisiaci výrok o trovách konania, ktorý odvolací súd považuje za vecne správny a zákonný a vo vzťahu ku ktorému neboli zo strany odvolateľa podané žiadne námietky.

32. Vychádzajúc z uvedeného odvolací súd postupom vyplývajúcim z ust. § 387 ods. 1 C.s.p. rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti ako vecne správny potvrdil, vrátane výroku o náhrade trov konania.

33. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa ustanovenia § 396 ods. 1 C.s.p. v spojení s ustanovením § 255 ods. 1 a § 262 odsek 2 C.s.p. Dôvodom takéhoto rozhodnutia bola skutočnosť, že žalobca v odvolacom konaní úspech nemal a nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania a úspešný žalovaný si náhradu trov odvolacieho konania neuplatnil a vychádzajúc z obsahu spisu mu ani v priebehu odvolacieho konania žiadne preukázateľné trovy nevznikli. Preto odvolací súd rozhodol tak, že stranám sporu náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

34. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2, posledná veta C.s.p.).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Podľa § 420 CSP, dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo

f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Podľa § 421 ods. 1 CSP, dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Podľa § 421 ods. 2 CSP, dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n).

Podľa § 423 CSP, dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné.

Podľa § 424 CSP, dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Podľa § 427 ods. 1 CSP, dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Podľa § 427 ods. 2 CSP, dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde.

Podľa § 428 CSP, v dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Podľa § 429 ods. 1 CSP, dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Podľa § 429 ods. 2 CSP, povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.